

Dok.nr:	KP-005	Versjon:	2.05	Dato:	07.02.2025
Forfatter:		Godkjent av:	Versjon 2.00 var godkjent av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 27. september 2018.		

KURSPLAN

Ledelse A, B og C

Kursplan: Ledelse A, B og C**Innhold**

1	Bakgrunn.....	3
2	Mål	3
3	Målgruppe	4
4	Opptakskrav	4
5	Kompetanse	4
6	Varighet.....	4
7	Faglig innhold.....	4
8	Arbeidsformer.....	4
9	Vurdering.....	5
10	Litteratur	5
11	Andre forhold	5
12	Begrepsbruk i kursplanen	6
	Ledelse trinn A	7
	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	7
	Administrative forhold	7
A1	Brannforebygging	7
A2	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	8
A3	Brann- og redningsfaglige emner	9
A4	Formidler- og veilederrollen.....	9
	12.1 Litteratur Ledelse trinn A.....	10
	Ledelse trinn B	11
	Utrykningsledelse	11
	Administrative forhold	11
B1	Operativ psykologi	12
B2	Teamsamarbeid.....	12
B3	Menneskets adferd i stress-situasjoner	13
B4	Taktikk	13
B5	Organisering og ledelse av innsats	14
B6	Praktisk ledertrening.....	15
	12.2 Litteratur Ledelse trinn B.....	15
	Ledelse trinn C	16
	Organisasjon og ledelse	16
	Administrative forhold	16
C1	Organisasjonsforståelse og lederskap	17
C2	Planverk.....	17
C3	Kommunal beredskap.....	17
C4	Redningstjenestens oppbygging og aktører	18
C5	Brannetterforskning	18
C6	Rapportering.....	19
	12.3 Litteratur Ledelse C.....	19

Kursplan: Ledelse A, B og C

1 Bakgrunn

Brann- og redningsarbeid er et variert og sammensatt arbeid som krever ledelse av medarbeidere som arbeider i ulike og ofte utfordrende situasjoner. Dette stiller krav til solide kunnskaper, samt gode ferdigheter i å lede det praktiske arbeidet.

De som skal lede innsatser med røyk- og kjemikaliedykking må kunne gjøre dette på en sikker og effektiv måte uten å fungere som utrykningsleder. Derfor er Ledelse trinn A skilt ut som et eget kurs for denne målgruppen.

Utrykningslederne møter mange utfordringer i sin hverdag, uavhengig av om de jobber heltid eller deltid, og publikums forventninger til brann- og redningsvesenet er like uansett hvor i landet vi møter dem. Med dette som bakgrunn er det utviklet Ledelse trinn B og Ledelse trinn C som skal gi utrykningsleder heltid og deltid kompetanse for å møte de utfordringene de står ovenfor under utrykning.

Når kursplanene for ledelsesutdanning legges fram til godkjenning i DSB, gjøres dette ved å dele "Ledelsesutdanning i brannvesenet" i 5 trinn: Ledelse trinn A, B, C, D og E.

Trinn	Emne	Tidsramme	Opptakskrav
Ledelse trinn A	Brannforebygging	4 uker	Bestått grunnkurs og en nettbasert test
	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse		
	Brann og redningsfaglige emner		
	Formidler- og veilederrollen		
Ledelse trinn B	Utrykningsledelse	4 uker	Bestått Ledelse A eller BER-1 og en nettbasert test
Ledelse trinn C	Organisasjon og ledelse	2 uker	Bestått Ledelse B
Ledelse trinn D	Overordnet vakt og innsatsledelse	4 uker	Bestått Ledelse trinn C eller Forkurs, og lest Taktikkboken
Ledelse trinn E Ikke utarbeidet	Stabsledelse og stabsfunksjoner	X uker	Ingen opptakskrav, men de som har en lederrolle i stabsarbeid vil bli prioritert

2 Mål

Ledelse trinn A:

- Lede innsatser med røyk- og kjemikaliedykking
- Få kunnskaper i planlegging og gjennomføring av kompetanseutvikling med egne mannskaper.
- Få kunnskaper om brannforebygging
- Få kunnskaper om brann- og redningsfaglige emner som styrker grunnlaget for observasjon av skadestedsfaktorer

Ledelse trinn B:

- Få kunnskaper og ferdigheter til å ivareta rollen som utrykningsleder på et brann- eller skadested

Ledelse trinn C:

- Få kunnskaper om organisasjon og ledelse

3 Målgruppe

Kursets målgruppe er ansatte i brann- og redningstjenesten.

4 Opptakskrav

Emnekode	Emne	Opptakskrav
Ledelse trinn A	Brannforebygging	Grunnkurs og nettbasert test
	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	
	Brann og redningsfaglige emner	
	Formidler- og veilederrollen	
Ledelse trinn B	Utrykningsledelse	Bestått Ledelse trinn A eller BER-1 og nettbasert test
Ledelse trinn C	Organisasjon og ledelse	Bestått Ledelse trinn B

5 Kompetanse

Ledelse trinn A kvalifiserer til ledelse av røyk- og kjemikaliedykking

Ledelse trinn B kvalifiserer til utrykningsleder deltid

Ledelse trinn C kvalifiserer til utrykningsleder heltid og som opptak til Ledelse trinn D

6 Varighet

Del	Emne	Timer
Ledelse trinn A	Brannforebygging	160 timer
	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	
	Brann- og redningsfaglige emner	
	Formidler- og veilederrollen	
Ledelse trinn B	Utrykningsledelse	160 timer
Ledelse trinn C	Organisasjon og ledelse	80 timer
	Til sammen	400 timer

7 Faglig innhold

Hovedelementene er røyk- og kjemikaliedykkerledelse og utrykningsledelse. Kurset tar opp taktiske vurderinger og beslutninger, samt organisering og ledelse av arbeidet. Veilederrollen, brannforebygging og oppgaver av mer administrativ karakter er også en del av kurset.

8 Arbeidsformer

I utdanningen av ledelse trinn A, B og C brukes undervisningsformer som forelesning, gruppeøving, casebasert trening, modellbord og simulatoretrening, fullskala øvelser og individuelt arbeid.

I tillegg må det påregnes en del selvstudium.

9 Vurdering

Tabellen nedenfor beskriver hvilken vurderingsform og gradering som benyttes. Læringsutbyttene slik de er fastsatt for hvert emne, danner utgangspunkt for vurderingen. Vurdering av tilegnet kompetanse skal være gjennomtenkt og foregår etter hver modul.

Del	Emne	Vurderingsform
Ledelse trinn A	Brannforebygging	Vurdering underveis.
	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	
	Brann og redningsfaglige emner	Nettbasert eksamen. Bestått / ikke bestått.
	Instruktør- og veilederrollen	
Ledelse trinn B	Utrykningsledelse	Vurdering underveis. Praktisk eksamen. Bestått / Ikke bestått.
Ledelse trinn C	Organisasjon og ledelse	Innleveringsoppgave Bestått/Ikke bestått

Eksamen Ledelse trinn A og B må være bestått før formell kompetanse oppnås som utrykningsleder deltid. For å få kompetanse som utrykningsleder heltid må også Ledelse C være bestått.

BRSKs fraværsreglement gjelder for kurset.

10 Litteratur

Se under beskrivelsen av hvert trinn.

11 Andre forhold

Det er gjort en grundig vurdering etter 9 gjennomføringer av kurset. Denne kursplanen er justert i forhold til evalueringer og erfaringer som er gjort.

Alle revisjoner som er gjort i perioden fra 2015 til 2018 er tatt inn i versjon 2_0.

12 Begrepsbruk i kursplanen

Mål og læringsutbytte er formulert med bakgrunn i begrep hentet fra tabellene nedenfor.

Kunnskapsmål

	Nivå	Innebærer	Eks. på handlingsverb
Høyeste nivå	Anvende	Å kunne finne ut hvilke regler eller bestemmelser som har gyldighet i tilfellet, for deretter å kjenne, forstå og anvende begrep, regler og bestemmelser i lys av bruken i det enkelte tilfelle. Løse problemer – foreta logiske vurderinger	Vurdere, diskutere, avgjøre, beslutte, overveie, bedømme, relatere, produsere, skape, endre, utforme, modifisere, utvikle, organisere, formulere
Mellomnivå	Forstå	Å oppfatte en informasjon så godt at den kan forklares, utdypes og ha oversikt over følgene og resultatene samt kunne trekke videre slutninger. Informasjon skal kunne gjenfortelles.	Skille mellom, identifisere, klassifisere, gjenkjenne, generalisere, sette i sammenheng, velge, omstrukturere
Laveste nivå	Vite	Å kunne huske og gjenkjenne eksempler, faktiske forhold, metoder og alminnelige forhold. Innebærer det første steget av forståelse.	Oversette, gjengi med egne ord, illustrere, presentere, gjenta, skille mellom, forklare, demonstrere, vite om, beskrive

Ferdighetsmål

	Nivå	Innebærer
Høyeste nivå	Beherske	Å kunne gjennomføre handlinger fullkomment hvor hensyn er tatt til hurtighet og presisjon. Selv ved kompliserende og distraherende forhold velge raskeste og mest nøyaktige måte å gjennomføre handlingen på. Dette innebærer en viss automatikk og at man er godt drillet.
Mellom nivå	Selvstendig utføre	Å gjennomføre handlinger selvstendig uten tidspress og kompliserende forhold. På kommando, tegn, signal eller etter eget initiativ. Uten veiledning. Det stilles krav til utførelsen.
Laveste nivå	Under ledelse	Å gjennomføre handlinger under veiledning (evt. ved eller etter visning). Trening har startet, men man trenger støtte. Eleven vil etter hvert selv, under kontroll, å lage og gjennomføre et handlingsmål.

Ledelse trinn A

Røyk- og kjemikaliedykkerledelse

Fag- og timefordeling

Emnekode		
	Administrative forhold	18 timer
A 1	Brannforebygging	24 timer
A 2	Røyk- og kjemikaliedykkerledelse	68 timer
A 3	Brann og redningsfaglige emner	12 timer
A 4	Formidler- og veilederrollen	32 timer
	Selvstudie og refleksjon	6 timer
	Sum timer totalt	160 timer

Administrative forhold

Hensikt

Elevene skal sikres en god oppstart og avslutning av kurset ved at de får relevant og nyttig informasjon, mulighet til å stille oppklarende spørsmål om kursets praktiske gjennomføring og ilet kurset vurdere eget læringsutbytte og evaluere de enkelte emnene.

Ved kursåpning

- Presentasjon av elevene og instruktørene
- Administrative forhold
- Gjennomgang av kursplan, mål og læringsutbytte pluss vurderingskriterier
- Informasjon om skolens rutiner for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sikker jobbanalyse (SJA)
- Gjennomgang av utstyr

Ved kursavslutning

- Vurdere eget læringsutbytte og kursets gjennomføring
- Nettbasert eksamen med karakter bestått/ikke bestått.

A1 Brannforebygging

Mål

Målet med "Brannforebygging" er å gi elevene kunnskaper og ferdigheter innen brannforebygging rettet mot beredskapspersonell, og gi de forståelse for betydningen av risikobasert forebyggende arbeid i eget brannvesen slik at brannvesenet fremstår som en enhet.

Læringsutbytte

Eleven skal

- A1.1 forstå betydningen av samarbeid innad i brannvesenet og hvordan man best kan benytte seg av alle tilgjengelige ressurser i det forebyggende arbeidet
- A1.2 vite om formaliteter rundt forvaltning av Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter
- A1.3 vite om oppbygging av «forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn» (Forebyggendeforskriften) med veiledning og de viktigste paragrafene i denne forskriften
- A1.4 vite om ulike former for tilsyn, og kunne forklare forskjellene mellom disse

Kursplan: Ledelse A, B og C

- A1.5 vite om kapitel 11 i «forskrift om tekniske krav til byggverk og produkter i byggverk» (Byggeforskriften/TEK) som omhandler brann, samt vite hvordan eldre utgaver av forskriften fremdeles har relevans for noen objekter
- A1.6 vite om innholdet i Internkontrollforskriften, og forstå hvordan denne benyttes i forebyggende arbeid rettet mot særskilte brannobjekt. (Brann- og eksplosjonsvernloven §13)
- A1.7 forstå hvordan risiko og sårbarhetsanalyse benyttes som verktøy i det forebyggende arbeide for å sette inn tiltak og ressurser på riktig sted
- A1.8 forstå viktigheten av å gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak rettet mot relevante målgrupper som er avdekket i en risiko- og sårbarhetsanalyse
- A1.9 under veiledning kunne planlegge og gjennomføre en informasjons- eller veiledningskampanje rettet mot relevante målgrupper som er avdekt i en risiko- og sårbarhetsanalyse

A2 Røyk- og kjemikaliedykkerledelse

Mål

Målet med "Røyk- og kjemikaliedykkerledelse" er å gi elevene kunnskaper og ferdigheter slik at de kan lede innsatser med røyk- og kjemikaliedykking på en sikker og effektiv måte.

Læringsutbytte

Eleven skal

- A2.1 beherske å ivareta røyk- og kjemikaliedykkerens sikkerhet på en trygg og sikker måte under innsats
- A2.2 vite om helse- og miljøkonsekvenser ved røyk- og kjemikaliedykkerinnsats
- A2.3 kunne beherske forløpende risikovurdering av et skadested med særlig hensyn til bygningsmaterialers og ulike konstruksjoners branntekniske egenskaper
- A2.4 beherske målrettet anvendelse av røyk- og kjemikaliedykkere, kjøretøy og utstyr på et skadested som omfatter røyk- og kjemikaliedykking
- A2.5 kunne anvende prinsippene for organisering av et skadested som omfatter farlige stoffer samt lede, etablere og gjennomføre sanering
- A2.6 kunne anvende relevante oppslagsverk og informasjonsskilder i forbindelse med hendelser med farlige stoffer
- A2.7 kunne vurdere riktig vernebekledning opp mot oppdraget
- A2.8 beherske anvendelse av skadestedsfaktorer
- A2.9 beherske å kommunisere beslutninger om innsatsnivå og basepunkt
- A2.10 vite om syvtrinnsmodellen med fokus på trinn 1-3
- A2.11 forstå prinsippene for sektorinndeling og røykdykkerbefalsrollen/koordinatorrollen
- A2.12 beherske situasjon med "savnet røykdykker"
- A2.13 beherske prinsipper for ventilering
- A2.14 vite om bruksområder for verktøy innenfor søk, deteksjon og slukking

A3 Brann- og redningsfaglige emner

Mål

Målet med "Brann- og redningsfaglige emner" er at eleven skal få en oppdatering på ulike emner, slik at dette styrker grunnlaget for observasjon av skadestedsfaktorer og danner grunnlag for en sikrere beslutning.

Læringsutbytte

Eleven skal

Brannfysikk og brannkjemi

- A3.1 forstå forbrenning, brennbare materialer og antennelse herunder bl.a. flammepunkt og tenntemperatur
- A3.2 forstå brannutviklingen i et rom, brenselsstyrt og ventilasjonsstyrt brann, overmetting og overtenning, tilluftantennelse, backdraft og branngasseksplasjon

Farlige stoffer og CBRNE

- A3.3 forstå de ulike fareklassene og de spesifikke farene som er knyttet til de ulike klassene
- A3.4 forstå stoffer som transporteres og forstå merkebestemmelser
- A3.5 forstå hvordan man tolker skadestedsbildet og velge korrekt bekledning mot et utvalg farlige stoffer, basert på kjennskap til stoffenes fysiske og kjemiske egenskaper A2.7
- A3.6 forstå metodikk ved deteksjon

A4 Formidler- og veilederrollen

Mål

Målet med "Formidler- og veilederrollen" er at eleven skal kunne planlegge, gjennomføre og evaluere intern og ekstern opplæring.

Læringsutbytte

Eleven skal

- A4.1 vite om enkle teknikker for selvstendig å utføre veiledning og formidling til egne mannskaper og publikum
- A4.2 vite om de viktigste pedagogiske prinsippene for planlegging og gjennomføring av undervisning og øvelser
- A4.3 selvstendig kunne utføre planlegging, gjennomføring og evaluering i forbindelse med opplæring av egne mannskaper
- A4.4 kunne skille mellom ulike øvelsestyper og avgjøre hvilke formål de eger seg best til
- A4.5 vite om ulike evalueringsmetoder som sikrer læring etter hendelser og øvelser
- A4.6 under ledelse kunne planlegge, lede og evaluere gjennomføringen av en innsatsøvelse innen brann og redning

12.1 Litteratur Ledelse trinn A

- ✓ Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking
- ✓ Taktikkboken, en håndbok i systematisk ledelse av slokkeinnsatser mot bygningsbranner. Forfattere: Magnus Mattsson og Linus Eriksson. Oversatt til norsk. Norsk brannvernforening 2017. ISBN 978-82-7485093-4. Sidetall 5-27 og 39-60
- ✓ Forskrift om brannforebygging
- ✓ Veiledning til Forskrift om brannforebygging
- ✓ Nasjonal veileder for masseskadetriage. Helsedirektoratet. Nasjonal veileder IS-0380
- ✓ Grunnkurs for brannkonstabel, hefte 1-3 (elektronisk på Fronter)
- ✓ Rutiner for savnet røykdykker. Roy Larsen. Ligger i Fronterrommet
- ✓ Håndbok for nødetatene Farlige stoffer-CBRNE
- ✓ Øvelse gjør mester. Planlegging, kommunikasjon og gjennomfør. Kjell Løvik. Høyskoleforlaget. ISBN 9788276348743
- ✓ Brann i bygg. Guttorm Liebe. Norsk brannvernforening. ISBN 978-82-7485-071-2. Side

Ledelse trinn B

Utrykningsledelse

Fag- og timefordeling

Emnekode	Emner	Timer
	Administrative forhold	10 timer
B 1	Operativ psykologi	10 timer
B 2	Teamsamarbeid	10 timer
B 3	Menneskets adferd i stress-situasjoner	8 timer
B 4	Taktikk	8 timer
B 5	Organisering og ledelse av innsatser	16 timer
B 6	Praktisk ledertrening 28+28+16	78 timer
	Praktisk eksamen	16 timer
	Selvstudie og refleksjon	4 timer
	Sum timer totalt	160 timer

Administrative forhold

Hensikt

Elevene skal sikres en god oppstart og avslutning av kurset ved at de får relevant og nyttig informasjon, mulighet til å stille oppklarende spørsmål om kursets praktiske gjennomføring og ila. kurset vurdere eget læringsutbytte og evaluere de enkelte emnene.

Ved kursåpning

- Presentasjon av elevene og instruktørene
- Administrative forhold
- Gjennomgang av kursplan, mål og læringsutbytte pluss vurderingskriterier
- Informasjon om skolens rutiner for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sikker jobbanalyse (SJA)
- Gjennomgang av utstyr

Ved kursavslutning

- Vurdere eget læringsutbytte og kursets gjennomføring
- Praktisk eksamen i utrykningsledelse som vurderes til bestått/ikke bestått (1,5 timer per elev gjennomføres 2 dager i siste kursuke)

B1 Operativ psykologi

Mål

Målet med emnet er at eleven skal forstå hvordan psykologiske forhold kan påvirke operasjoner og samhandling i innsatsstyrker.

Læringsutbytte

Eleven skal

- B1.1 forstå prinsippene for god kommunikasjon og forstå hva det betyr å identifisere og adressere det som hindrer god kommunikasjon på individnivå.
- B1.2 beherske å kommunisere klart og konsist og inkludere både kontekst og hensikt under sin informasjonsutveksling, dessuten beherske å lytte.
- B1.3 forstå begrepet situasjonsbevissthet og kunne forklare begrepet,
- B1.4 beherske å samle inn informasjon, skille ut viktig informasjon, tolke informasjonen riktig og forutse og beskrive sannsynlig utvikling på skadestedet
- B1.5 forstå hvilke elementer som bidrar og påvirker beslutningsprosessen
- B1.6 beherske å vurdere ulike handlingsalternativ, velge effektive tiltak, definere risiko, iverksette tiltak og vurdere effekten av dem
- B1.7 forstå prinsippene for hvordan hukommelsen fungerer
- B1.8 beherske tiltak som kan hindre at viktig informasjon blir glemt
- B1.9 forstå mekanismen akutt stress, og forskjellen mellom akutt og kronisk stress,
- B1.10 kunne anvende tiltak som bidrar til at akutt stress får minimale negative konsekvenser
- B1.11 forstå viktigheten av å forebygge kronisk stress
- B1.12 forstå mekanismen utmattelse og kunne iverksette tiltak som bidrar til at utmattelse ikke medfører økt risiko og/eller redusert effektivitet

B2 Teamsamarbeid

Mål

Målet med emnet er at eleven skal forstå hva det innebærer å være både teamdeltager og teamleder. De skal kunne anvende denne kunnskapen til å benytte kompetanser og kvaliteter som finnes i teamet på en sikker og effektiv måte, samt være i stand til å videreutvikle et team og styrke seg selv som teamdeltager og teamleder.

Læringsutbytte

Eleven skal

- B2.1 forstå prinsippene for god kommunikasjonsflyt i team og kunne bidra til at den utvikles positivt og opprettholdes også i kritiske faser av en innsats
- B2.2 forstå begrepet situasjonsbevissthet og kunne stimulere til en utvikling i teamet som vil kunne øke teamets evne til å oppfatte viktig informasjon eller signaler, slik at teamet kan håndtere den aktuelle situasjonen og forutse hvordan situasjonen kan komme til å utvikle seg

Kursplan: Ledelse A, B og C

- B2.3 forstå beslutningsprosesser i team og være en aktiv bidragsyter til at teamet utvikler gode beslutningsvaner
- B2.4 forstå begrepet teamledelse og utøve god teamledelse i rollen som utrykningsleder
- B2.5 forstå viktigheten av at et team oppnår en felles mental modell for de oppdragene teamet skal løse
- B2.6 forstå viktigheten av godt teamsamarbeid og kunne iverksette tiltak som styrker teamsamarbeidet

B3 Menneskets adferd i stress-situasjoner

Mål

Målet med emnet er at eleven skal vite om hvordan stressreaksjoner kan oppstå og utvikling av disse. Dessuten skal de være i stand til å gjenkjenne symptomer i de ulike reaksjonsfasene, samt forebygge og stanse uheldige reaksjoner.

Læringsutbytte

Eleven skal

- B3.1 få kunnskap om og ferdigheter i forebygging av stressreaksjoner
- B3.2 kunne gjenkjenne reaksjoner på emosjonelle belastninger hos seg selv og andre
- B3.3 forstå hva en stressreaksjon er og hvordan en krise kan defineres
- B3.4 forstå hvilke reaksjoner de tre hovedstressorene trussel, ansvar og tap gir
- B3.5 vite om hjelpeverktøyene kollegastøtte og AKAN
- B3.6 kunne iverksette hjelpetiltak i rett tid

B4 Taktikk

Mål

Målet med emnet er at eleven skal få nødvendige kunnskaper og ferdigheter for å ta i bruk taktiske vurderinger og metoder ved redningsinnsatser med ulikt omfang og kompleksitet.

Læringsutbytte

Eleven skal

- B4.1 kunne lese hendelsen, gjøre risikobedømming og identifisere ulike handlingsalternativer
- B4.2 kunne velge riktig metode og verktøy ifm. hendelsen
- B4.3 selvstendig utarbeide målet med innsatsen, taktisk plan og gi korrekt ordre
- B4.4 kunne anvende ulike beslutningsstøtteverktøy, herunder anvende en objektplan, tiltakskort, forskjellige typer håndbøker mm. som verktøy i innsats
- B4.5 forstå de spesielle forhold som det må tas hensyn til dersom brannvesenet skal utføre innsats i forbindelse med Chemical, Biologically, Radioactive, Nuclear, Explosive (CBRNE)
- B4.6 kunne vurdere om forventet utbytte av innsatsen står i forhold til risikoen og kostnadene (kost-nytte vurdering)

Kursplan: Ledelse A, B og C

B5 Organisering og ledelse av innsats

Mål

Målet med emnet er at eleven skal kunne lede en innsats på en sikker og effektiv måte og forstå hvordan innsatser skal organiseres slik at skadestedet blir håndterbart.

Læringsutbytte

Eleven skal

- B5.1 forstå betydningen av de mest vanlige, generelle begrepene som benyttes i beskrivelsen av operativ ledelse; kontrollspenn, oppdragsbasert ledelse, ordrebasert ledelse, situasjonsbasert ledelse, autentisk ledelse, med mer.
- B5.2 kunne etablere og drifte en innsatsorganisasjon med sektorinndeling og gjennomføre ordremøter med sektorledere
- B5.3 kunne identifisere behov for lederstøtte og styrking av innsatsorganisasjonen med støtte fra et forhåndsdefinert handlingsmønster (sjutrinnsmodellen og enhetlig ledelsessystem - ELS).
- B5.4 forstå sjutrinnsmodellen og prinsippene for enhetlig ledelsessystem, (ELS) ledelsesnivåene og deres funksjon, samt vite om alle potensielle ressurser og samarbeidspartnere ved brann- og redningsoperasjoner.
- B5.5 forstå hvilke fullmakter som ligger til leder av brannvesenets innsats ihht §12 i Brann- og eksplosjonsvernloven
- B5.6 forstå betydningen av organisasjonskulturen og vite om mekanismer som skaper tillit/mistillit
- B5.7 vite om sambandsregelmentet del 1 og 2

Trafikkulykker

- B5.8 forstå utfordringer med ulike typer energibærere i kjøretøy og hvordan disse påvirker innsats ved brann eller ulykke
- B5.9 forstå hvilke utfordringer og risiko ved ulykker der tyngre kjøretøy er involvert.
- B5.10 forstå organisering og oppmarsj på et skadested

Redning

- B5.11 forstå de grunnleggende prinsipper for organisering av redningsinnsats i forbindelse med rasulykker og klemskader
- B5.12 forstå de grunnleggende prinsipper for organisering av redningsinnsatser i forbindelse ved bruk av tauredningsutstyr
- B5.13 forstå de grunnleggende prinsipper for organisering av redningsinnsatser i forbindelse med redning på vann, sjø og is

B6 Praktisk ledertrening

Mål

Målet med emnet er at eleven skal etter endt undervisning beherske å organisere og lede en innsats på et skadested etter prinsipper fra fagområdene organisering og ledelse, teamsamarbeid, operativ psykologi og taktikk.

Læringsutbytte

Eleven skal

B6.1 beherske å samle inn info og vurdere ressursbehov

B6.2 beherske å vurdere mulige tiltak og skaffe oversikt over skadested (360)

B6.3 beherske å gi innsatsordre og sende situasjonsrapport

B6.4 beherske å organisere og lede innsatsen

12.2 Litteratur Ledelse trinn B

- ✓ Taktikkboken, en håndbok i systematisk ledelse av slokkeinnsatser mot bygningsbranner. Forfattere: Magnus Mattsson og Linus Eriksson. Oversatt til norsk. Norsk brannvernforening 2017. ISBN 978-82-7485093-4
- ✓ Krise – og beredskapsledelse Teamtrening. Jonas Eriksen. Cappelen Damm AS 2011
- ✓ Operativ psykologi. Jarle Eid og Bjørn Helge Olsen (red). Fagbokforlaget, 2005
- ✓ Safety at The Sharp End. R. Flin, P. O`Connor og M. Crichton. Ashgate, 2007
- ✓ Alle mann til brasene. Sjøkrigsskolens lederutviklingsfilosofi. Bergen, 2009
- ✓ Nasjonal veileder for masseskadetriage. Helsedirektoratet. Nasjonal veileder IS-0380
- ✓ Nasjonal veileder for helsetjenestens organisering på skadested. Nasjonal veileder. IS-2536

Ledelse trinn C

Organisasjon og ledelse

Fag- og timefordeling

Emnekode	Emne	Timer
	Administrative forhold	6 timer
C 1	Organisasjonsforståelse og lederskap	24 timer
C 2	Planverk	28 timer
C 3	Kommunal beredskap	4 timer
C 4	Redningstjenestens oppbygging og aktører	4 timer
C 5	Brannetterforskning	4 timer
C 6	Rapportering	4 timer
	Selvstudie	6 timer
	Sum timer totalt	80 timer

Administrative forhold

Hensikt

Elevene skal sikres en god oppstart og avslutning av kurset ved at de får relevant og nyttig informasjon, mulighet til å stille oppklarende spørsmål om kursets praktiske gjennomføring og ila. kurset vurdere eget. læringsutbytte og evaluere de enkelte emnene.

Ved kursåpning

- Presentasjon av elevene og instruktørene
- Administrative forhold
- Gjennomgang av kursplan, mål og læringsutbytte pluss vurderingskriterier
- Informasjon om skolens rutiner for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sikker jobbanalyse (SJA)
- Kartlegging av elevenes kompetanse og erfaringer
- Informasjon om innleveringsoppgaven

Ved kursavslutning

- Vurdere eget læringsutbytte og kursets gjennomføring
- Individuell innleveringsoppgave som vurderes til bestått/ikke bestått.

Kursplan: Ledelse A, B og C

C1 Organisasjonsforståelse og lederskap

Mål

Målet med emnet er at eleven skal få et faglig grunnlag for økt bevissthet om eget lederskap og egen lederadferd, samt få kunnskap om sentrale lederskapsteorier og begreper. Videre skal elevene forstå hvordan ulike aspekter ved den brann- og redningsfaglige sammenhengen påvirker dem selv og evnen til å lede andre.

Læringsutbytte

Eleven skal

C1.1 vite om relevante ledelses- og motivasjonsteorier

C1.2 vite om hvordan man skaper samhold, lagånd og handlingskompetanse i eget lag, gjennom forståelse for gruppedannelse og gruppedynamikk, teamsammensetning og rolleforståelse

C1.3 kunne anvende metoder for konflikthåndtering

C1.4 ha startet en bevisstgjøringsprosess i forhold til egen utøvelse og utvikling av lederskap

C2 Planverk

Mål

Målet med emnet er at eleven skal kunne anvende kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) og være i stand til å bidra i utviklingen av relevante beredskapsplanverk.

Læringsutbytte

Eleven skal

C2.1 ut fra funn i ROS-analysen kunne iverksette tiltak for å redusere risiko og sårbarhet

C2.2 vite om og kunne anvende en beredskapsplan basert på egen kommunes ROS-analyse

C2.3 kunne identifisere momenter i en beredskapsplan som er relevante for egen oppdragsløsning

C2.4 reflektere over hvilke aktører, situasjoner og hendelser, i eget ansvarsområde, som kan ha behov for egne beredskapsplaner

C2.5 forstå betydningen av andre aktørers beredskapsplaner og hvordan disse kan ha innvirkning på egne planer

C2.6 forstå innholdet og oppbyggingen av en objektplan

C2.7 selvstendig planlegge og gjennomføre et objektsyn og utarbeide en objektplan

C3 Kommunal beredskap

Mål

Målet med emnet er at eleven skal gjennom kunnskap om kommunal beredskapsorganisering vite om de tjenester som er tilgjengelige for brannvesenet.

Læringsutbytte

Eleven skal

C3.1 vite om lover og forskrifter som omhandler kommunal beredskapsplikt

C3.2 vite om "veiledning til kommunal beredskapsplikt" utgitt av DSB

C3.3 vite om Helse- og omsorgstjenestelovens bestemmelser om kommunens plikt til bistand ved ulykker og andre akutte situasjoner

C3.4 vite om kommunens ansvar og organisering av psykososialt kriseteam gjennom føringer fra helsedirektoratet

C4 Redningstjenestens oppbygging og aktører

Mål

Målet er at eleven skal vite om oppbygging og organisering av den norske rednings-tjenesten.

Læringsutbytte

Eleven skal

C4.1 vite om aktører i redningstjenesten (industrivernet, fylkesmann, sivilforsvaret, redningsberedskap til sjøs, frivillige organisasjoner etc.)

C4.2 vite om prinsippene for bruk og rekvirering av eksterne ressurser

C4.3 vite om kommandolinjer, strukturer og oppbygging av redningstjenesten (herunder begrepet kommando og kontroll)

C5 Brannetterforskning

Mål

Målet med emnet er at eleven skal forstå politiets arbeidsmetoder og betydningen av brannvesenets slokkeinnsats i forbindelse med brannetterforskning.

Læringsutbytte

Eleven skal

C5.1 vite om brannvesenets politiets arbeidsmetoder i forbindelse med brannetterforskning

C5.2 vite om hvilken betydning innsats og inngrep i bygninger har for den påfølgende etterforskningen

C5.3 vite om hvilke observasjoner som er viktige i sammenheng med etterforskningen

C5.4 vite om hvordan brann og røyk sprer seg i en bygning, samt forstå brannskadebildet mtp. å bistå politiet i å lokalisere arnestedet

C6 Rapportering

Mål

Målet med emnet er at eleven skal forstå hensikten med rapportering og kjenne til mulighetene rapporter gir som grunnlag for informasjonsarbeid, forebyggende arbeid og risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS).

Læringsutbytte

Eleven skal

C6.1 forstå viktigheten i å rapportere i gjeldende rapporteringssystem (BRIS) og kunne utarbeide fullstendige standardrapporter på alle typer hendelser

C6.2 kunne innhente informasjon fra rapporteringssystemet for å benytte data i egen kompetanseutvikling

C6.3 vite om viktigheten av riktig loggføring under hendelser

C6.4 vite om krav til innholdet i en rapport som ikke omfattes av rapporteringssystemet

12.3 Litteratur Ledelse C

- ✓ Nasjonal veileder for helsetjenestens organisering på skadested. Nasjonal veileder. IS-2536
- ✓ Nasjonal veileder for masseskadetriage. Helsedirektoratet. Nasjonal veileder IS-0380
- ✓ Hvordan organisasjoner fungerer – innføring i organisasjon og ledelse. Dag Ingvar Jacobsen og Jan Thorsvik
- ✓ Sivilbeskyttelsesloven – en praktisk og juridisk veileder. Erik Furevik. ISBN 987-82-15-01873-7